

Rent 'teknisk' er et læsebånd et bånd af tid, hvor eleverne arbejder fokuseret med læsning af mange forskellige typer tekster.

Hos os har vi placeret dette bånd af tid på alle skoledage - og for alle klasser - i tidsrummet kl. 08:00 - 08:20.

Det betyder, at vi hver dag får en hyggelig start med fokus på en god læseoplevelse.

Fordelen ved at hele skolen starter dagen sådan, er, at eleverne på den måde kan inspirere hinanden og nyde den ro og fordybelse, der breder sig over hele skolen.

Nogle af de positive erfaringer, andre skoler har gjort sig med deres læsebånd, er, at eleverne tager denne ro og fordybelse med sig videre i de efterfølgende timer og aktiviteter.

Et læsebånd hjælper eleverne til at få gode læsevaner.

Vi ønsker en stærk læsekultur og et højt læseniveau på Friskolen Østerlund.

Ved at styrke læsningen generelt styrker vi også elevernes indlæring i ALLE fag.

Læsning af tekster indgår nemlig helt naturligt i rækken af de mange forskellige fag, eleverne præsenteres for i løbet af deres skoletid.

Alt for ofte forbinder vi "læsning" med noget, der kun foregår i dansktimerne 😊.

Formålet med læsebåndet

- At eleverne opdager, at de igennem læsningen får gode oplevelser og ny viden.
- At skabe tid til fordybelsen i læsningen
- At give eleverne gode læsevaner samt styrke elevernes læselyst
- At styrke elevernes læsekompetencer i alle fag
- At øge elevernes læsehastighed samt deres ordforråd

Struktur for læsebåndet

Læsebåndet træder i kraft fra skoleåret 2019 /2020.

For enkelte klassetrin vil der kun være læsebånd fire dage ugentligt, da der også skal være plads i skemaet til konfirmationsforberedelse og idræt.

Læsebåndets indhold vil være delt op i tre hovedkategorier.

- Stillelæsning
- En undervisningsorienteret del
- Højtlesning

De tre hovedkategorier kan I læse mere om i de enkelte beskrivelser fra INDSKOLINGEN, MELLEMRINET og UDSKOLINGEN.

Kan man hjælpe til som forælder?

JA ... så kort kan det siges :-)

Læsning trænes nemlig ikke alene i skolen.

For at eleverne får størst muligt udbytte af læsebåndet, er det vigtigt, at der også er fokus på læsningen hjemme.

På Friskolen Østerlund forventer vi, at forældrene støtter op om den daglige læseindsats, så børnene også hjemme får etableret - og vedligeholdt - gode læsevaner.

I kan som forældre støtte jeres barns læsetræning ved at:

- Læse *med* jeres barn
- Læse *for* jeres barn
- Afsætte tid og ro til læsning
- Sørge for at jeres barn læser *hver* dag
- Tale om - og forklare - ord og begreber
- Vise interesse for og spørge ind til det, som barnet læser i øjeblikket
- Hjælpe barnet med at finde læsestof, der interesserer
- Dele jeres egen interesse for og glæde ved læsning med jeres barn

Delmål for indskoling – mellemtrin – udskoling:

INDSKOLINGEN

Glæden lyser ud af øjnene på eleverne, når de pludselig får 'knækket' læsekoden.

Måske kan du selv huske, hvordan det var for dig, da bogstaverne begyndte at give mening og blev til ord og sætninger.

Det er en ganske fantastisk verden, der åbner sig for én.

I indskoling har vi fokus på at åbne denne verden for vore elever.

Det gør vi bl.a. ved hjælp af det, der hedder 'dialogisk læsning'.

Dialogisk læsning handler om at have en dialog med dit barn, samtidig med, at du læser højt.

Det overordnede formål er, at eleven på den måde gradvis udvikler sig til at være den, der 'fortæller' ... f.eks. om en billedbog.

I læsebåndet skal vi både arbejde med stillelæsning, makkerlæsning og højtlesning.

Endvidere træner vi forskellige læseteknikker og øver os i at læse.

De kommer også til at arbejde med at genfortælle det, de læser. På den måde sikrer vi, at eleverne faktisk også forstår det, de læser.

Det handler om at 'afkode' og forstå de ord og sætninger, de læser.

Glæden ved at læse og lære nye ord og begreber giver stille og roligt eleverne et større og større ordforråd. På den måde får de et rigere sprog, der gør det nemmere for dem at forklare sig og give udtryk for deres meninger.

De skal også arbejde med indholdet i de tekster de møder.

Det kan fx være i form af gode historier i bøger, såvel skønlitteratur, faglitteratur og tekster fra den digitale verden.

Vi lægger vægt på at finde tekster svarende til elevernes niveau for at fremme læsegleden og oplevelsen af mestring.

Vi laver små tests og prøver både om efteråret og om foråret, så vi hele tiden har styr på, hvordan vores elever udvikler sig.

Grovskitse af vores årsplan for læsebånd:

August - oktober:

Dialogisk læsning 2 gange i ugen. De resterende dage er der læsebånd i klasserne. I klassen skal eleverne i 0.-1. klasse først lære dét-at-gå-i-skole - samtidig med at de skal lære bogstaverne og deres forskellige 'lyde'.

Derfra går det til at lære sammensætningen af bogstaver til ord ... dvs. lære at læse :-).

Oktober - november

2. og 3. klasse arbejder sammen, og 0. og 1. klasse arbejder sammen.

December

I egne klasser

Jan - marts

Skønlitteratur - starte på genrelæsning

Marts - juni

Faglitteratur - optakt til hvad faglitteratur er for en slags tekster.

MELLEMTRINET

Nu har læsningens fantastiske verden åbnet sig for eleverne, de har knækket 'koden' og de har fået styr på rigtig mange ting.

Og så kunne man måske fristes til at tro, at så var alt godt og målet nået ... og vi kunne komme videre i teksten (om vi så må sige) :-).

Men nu er målet udvidet til at *bevare læselysten og skabe den* hos dem, som (endnu) ikke helt har fundet den.

Læsebåndet er rigtig godt til at konsolidere læsningen ved, at eleverne både læser meget, og også læser et varieret udbud af tekster.

Formålet er at skabe læsere med en aktiv og positiv indstilling til dét at læse.

Nu lægger vi vægt på, at eleverne selv - aktivt - begynder at finde tekster, som de hver især finder både meningsfulde og interessante.

På den måde indgår der en forberedelse for dem, inden selve læsningen begynder.

Vi skal fortsat arbejde med at afkode tekster og skabe en forståelse af, hvordan sproget 'virker' og hvad det egentlig er, teksterne handler om ... og i hvilken sammenhæng de indgår i.

Eleverne skal føre logbog over deres læsning.

De kan bruge elev-/onedrive som platform til det, de læser digitalt ... og ellers kan de bruge en fysisk læse-logbog.

Årshjul:

- periode: uge 33-41: Dansk (struktur og arbejdsform indøves - individuel læsning/læse-log). Det er også i denne periode, at vi tester elevernes læsehastighed.
- periode: uge 43-46: Fag-faglig læsning (altså læsning af alt det, der ikke er historier).
- periode: uge 47-51: Dansk
- periode: uge 2- 6: Fag-faglig læsning

- periode: uge 8-14: Dansk
- periode: uge 16-22: Læsestrategier og værktøjskasse
- periode: uge 23-26: Dansk

Det er dansklæreren, som tester eleverne. Dette gøres i den første uge med en relevant tekst. Vi udregner elevernes læsehastighed, sådan at hver enkelt elev bliver bevidst om deres eget læseniveau og den hastighed, de læser med.

Delmål i 4.kl.:

- At eleverne opnår en læsehastighed på 120-150 ord i minuttet ved en skønlitterær tekst på lix 20-25 (en let tekst for alle læsere)
- At eleverne læser mindst 1.500 sider i løbet af året.
- At eleverne har en viden om, hvordan de sammensatte ord skal tolkes.

Delmål i 5.kl.:

- At eleverne opnår en læsehastighed på 150-170 ord i minuttet ved en skønlitterær tekst på lix 25-30 (let for øvede læsere)
- At eleverne læser mindst 2.000-2.500 sider i løbet af året.
- At eleverne har et kendskab til fagenes fagord og terminologi.

Delmål for 6.kl.:

- At eleverne opnår en læsehastighed på 175 - (eller højere) ord i minuttet ved en skønlitterær tekst på lix 30-35 (let for øvede ... lige på kanten til middelsvær)
- At eleverne læser mindst 3.000 sider i løbet af året.
- At eleverne har et kendskab til fagenes fagord og terminologi.
- At eleverne har fokus på og kendskab til kendetegn for sproget i matematik (fx bydeformer og passive konstruktioner)
- At eleverne har fokus på nominaliseringer i natur/teknik (nominaliseringer er udsagnsord, der laves om til et begreb ... og derved 'trylles' om til et navneord. Fx: kirsebærtræerne blomstrer om foråret og *blomstringen* er relativ kortvarig).

PS. Lix-tallet for den her tekst er 35 (lige på grænsen mellem let og middel) ;-)

UDSKOLINGEN

I læsebåndet i udskolingens skal eleverne fortsætte med at udvikle deres læsefærdigheder, deres læsehastighed og deres læseforståelse.

Der er stadig fokus på at bevare læselysten og vedligeholde gode læsevaner :-).

Eleverne skal blive i stand til at læse mere omfangsrige tekster, og der skal fortsat arbejdes med at fastholde og udbygge læselyst og læsevaner.

Eleverne skal læse tekster, som bliver mere komplekse (vanskelige) og som kan lægge op til forskellige fortolkninger.

Der skal læses tekster i alle fag.

Målet er, at eleverne skal udvikle en analytisk, fortolkende og kritisk bevidsthed over for tekster.

Eleverne skal endvidere blive bevidste om læseformålet. Hvorfor læser jeg denne tekst?

- Er det for at lære noget? (tilegnelse af viden)
- Er det for at gøre noget? (følge en form for instruktion)
- Er det for at opleve? (læselyst)

I læsebåndet vil vi i forhold til danskfaget arbejde med at:

- Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i den sammenhæng, de indgår.
- Eleven kan skaffe sig overblik over 'multimodale' teksters opbygning.
En 'multimodal' tekst er en tekst, der benytter sig af flere forskellige måder at fremstå på. Det kan fx være i form af skrift, billeder, lyd, levende billeder, symboler, skemaer, søgefelter, ikoner eller symboler.
- Eleven kan afgøre, hvordan en tekst skal læses.
- Eleven har viden om genretræk og 'multimodalitet'.
- Eleven har viden om før-læsestrategier.
- Eleven kan variere læsehastighed bevidst efter læseformål og ordkendskab i teksten.
- Eleven kan læse komplekse danske og lånte ord hurtigt og sikkert.
- Eleven kan læse komplekse tekster hurtigt og sikkert.
- Eleven kan sammenfatte informationer fra flere tekster.
- Eleven har viden om sammenhæng mellem tekst og kontekst.

I læsebåndet vil vi i forhold til faglig læsning i udskoling arbejde med at:

I udskoling spiller den faglige læsning en stor rolle.

Eleverne anvender nu i høj grad læsning som et middel til at opnå viden, og de bruger læsning for at lære.

Fag-teksterne møder eleverne i matematik, historie, fysik/kemi, biologi, geografi, kristendomskundskab, samfundsfag og idræt.

Men eleverne møder også masser af fagtekster i hverdagen, når de fx skal læse busplaner, brochurer, menukort, manualer og spilleregler.

I læsebåndet vil vi i forhold til faglig læsning arbejde med at:

- Eleven kan bruge sin baggrundsviden; altså tænke over hvad man allerede ved om emnet på forhånd.
- Eleven kan forholde sig til teksten; altså sammenholde dét man ved på forhånd med ny viden.
- Eleven bliver bevidst om, hvad man kan og ikke kan, samt hvad man vil lære og ikke mindst hvordan man har tænkt sig at lære det.
- Eleven bliver aktiv i læseprocessen og stiller spørgsmål til sig selv, mens man læser.
- Eleven kan anvende forskellige læsestrategier; altså vide at forskellige slags tekster både kan og skal læses på forskellige måder.

I læsebåndet vil vi arbejde med læsning i korte og længere forløb, som opfatter både stillelæsning og højtlesning.

Samtidig vil vi benytte læsebåndet til undervisning i faglig læsning.